

สารบัญ

• ตารางบันทึกผลการประเมินคุณภาพตามตัวชี้วัด

(๑)

ตอนที่ ๑ การอ่าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านนิจสาร

๑

- กิจกรรมฝึกทักษะ ๑
- กิจกรรมตามตัวชี้วัด (ท ๑.๑ ม.๔-๖/๒, ๔, ๖, ๙) ๒
- แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน

๑๔

- กิจกรรมฝึกทักษะ ๑๔
- กิจกรรมตามตัวชี้วัด (ท ๑.๑ ม.๔-๖/๗-๘) ๑๕
- แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ๒๑

ตอนที่ ๒ การเขียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การเขียนเพื่อสื่อสาร

๒๗

- กิจกรรมฝึกทักษะ ๒๗
- กิจกรรมตามตัวชี้วัด (ท ๒.๑ ม.๔-๖/๑) ๒๘
- แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ๓๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การเขียนบันเทิงคดี

๓๘

- กิจกรรมฝึกทักษะ ๓๘
- กิจกรรมตามตัวชี้วัด (ท ๒.๑ ม.๔-๖/๔) ๓๙
- แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ๔๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ การประเมินคุณค่างานเขียน

๔๙

- กิจกรรมฝึกทักษะ ๔๙
- กิจกรรมตามตัวชี้วัด (ท ๒.๑ ม.๔-๖/๕) ๕๐
- แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ๕๗

ตอนที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การฟังและดูอย่างมีประสิทธิภาพ	๖๔
• กิจกรรมฝึกทักษะ	๖๔
• กิจกรรมตามตัวชี้วัด (ท ๓.๑ ม.๔-๖/๑-๓)	๖๕
• แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	๖๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การพูดอภิปราย การพูดแสดงทรรศนะ และการโต้แย้ง	๗๓
• กิจกรรมฝึกทักษะ	๗๓
• กิจกรรมตามตัวชี้วัด (ท ๓.๑ ม.๔-๖/๕-๖)	๗๔
• แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	๗๘

ตอนที่ ๔ หลักการใช้ภาษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ระดับภาษาและอิทธิพลของการใช้ภาษา	๘๓
• กิจกรรมฝึกทักษะ	๘๓
• กิจกรรมตามตัวชี้วัด (ท ๔.๑ ม.๔-๖/๓, ๕)	๘๔
• แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	๘๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท์	๙๓
• กิจกรรมฝึกทักษะ	๙๓
• กิจกรรมตามตัวชี้วัด (ท ๔.๑ ม.๔-๖/๔)	๙๔
• แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	๙๗

ตอนที่ ๑ การอ่าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

การอ่านวินิจสาร

การอ่านเป็นทักษะสำคัญในการรับสาร การอ่านวินิจสารเป็นวิธีการอ่านที่ทำให้อ่านสารต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบไปด้วยการอ่านแปลความ การอ่านตีความ การอ่านขยายความ การอ่านเพื่อคาดคะเนเหตุการณ์ และการอ่านเพื่อประเมินค่า นอกจากนี้ ผู้อ่านยังต้องรู้จักวิเคราะห์ถึงกลวิธีการนำเสนอแล้วจึงวินิจฉัยว่าสิ่งที่ได้อ่านนั้นมีคุณค่าอย่างไร

กิจกรรมฝึกทักษะ:

ให้นักเรียนเลือกประเภทของการอ่านที่กำหนดให้ แล้วนำไปใส่ลงในช่องว่างให้ถูกต้องสัมพันธ์กับความหมาย

การอ่านแปลความ	การอ่านตีความ	การอ่านขยายความ
การอ่านเพื่อประเมินค่า	การอ่านเพื่อคาดคะเนเหตุการณ์	
๑. การถ่ายทอดความหมายของข้อความหรือเรื่องราวเดิมให้ออกมาเป็นคำพูดใหม่ แต่ยังคงรักษาเนื้อหาและสาระสำคัญของเรื่องราวเดิมไว้ได้อย่างครบถ้วน		
	
๒. การสื่อความหมายของคำและข้อความทั้งหมดตามที่ผู้เขียนต้องการสื่อ โดยพิจารณาถึงความหมายโดยนัยที่ไม่ใช่ความหมายหลักหรือความหมายที่รู้กันทั่วไป		
	
๓. การอธิบายลักษณะดี ลักษณะบกพร่องของงานเขียนในแง่มุมต่างๆ ให้ผู้อ่านเข้าใจ แล้วต้องวินิจฉัยว่างานเขียนนั้นดีหรือไม่ดี โดยหยิบยกส่วนประกอบที่สำคัญมาวิเคราะห์วิจารณ์ทุกแง่มุมเพื่อให้ผู้อ่านคล้อยตามมุมมอง		
	
๔. การระบุลักษณะข้อมูล จำแนกประเภทของข้อมูล ระบุแนวคิดที่อยู่เบื้องหลังข้อมูลที่ปรากฏ โดยพิจารณาแยกแยะ เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูล ประเมินข้อเท็จจริง และระบุข้อสันนิษฐานหรือข้อตกลงหลังจากที่ได้ข้อมูล โดยนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่อาศัยข้อมูลจากประสบการณ์เดิมมาร่วมพิจารณาด้วย		
	

กิจกรรมที่ ๒.๑

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อที่กล่าวถึง
แนวทางในการอ่านถูกต้อง (ท ๑.๑ ม.๔-๖/๘)

คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑๐	

- ๑. ความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และทันสมัยของข้อมูลเป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงมากที่สุด
- ๒. ผู้อ่านจำเป็นต้องใช้ทัศนคติส่วนตัวมาพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล
- ๓. ผู้ส่งสารเป็นปัจจัยที่มีส่วนในการพิจารณาความน่าเชื่อถือของสาร
- ๔. ประโยคแรกของย่อหน้าสรุปมักเป็นใจความสำคัญของเรื่อง
- ๕. กลวิธีการนำเสนอไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการรับสาร
- ๖. ผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญของเรื่องที่จะอ่านก่อน เพื่อที่จะได้รับรู้สาระสำคัญของเรื่อง
- ๗. ข้อมูลที่เกี่ยวกับความบันเทิงควรมีเนื้อหาที่บิดเบือนจากข้อเท็จจริงเล็กน้อย
- ๘. ข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์มีความน่าเชื่อถือมากกว่าข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- ๙. ผู้อ่านต้องเลือกสังเคราะห์เฉพาะข้อมูลที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องนำไปใช้เท่านั้น
- ๑๐. ผู้อ่านต้องเลือกแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและมีความเหมาะสมกับลักษณะของเรื่องที่จะค้นคว้า

กิจกรรมที่ ๒.๒

ให้นักเรียนเขียนบอกสิ่งที่คุณพิจารณาในการใช้ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์
ประเภทตำราวิชาการ สารคดี และบันเทิงคดี ลงในตารางให้ถูกต้อง
(ท ๑.๑ ม.๔-๖/๘)

คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑๐	

ตำราวิชาการ	สารคดี	บันเทิงคดี
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

กิจกรรมที่ ๑.๑

ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์และถูกต้องตามระดับ

ของภาษา (ท ๔.๑ ม.๔-๖/๓)

ข้อ	ภาษาแบบแผน	ภาษาถิ่นแบบแผน	ภาษาไม่เป็นแบบแผน
๑.	แสดตมปี
๒.	โกรธ
๓.	อาเจียน	อ้วก
๔.	ประสงค์ ปรารถนา	ต้องการ อยากร
๕.	ฉापนกิจศพ	เผาศพ
๖.	ดื่มสุรา
๗.	มาก มากมาย	เยอะแยะ เพียบ ถมไป
๘.	คุณพ่อ
๙.	หมอ
๑๐.	นานพอสมควร	สักครู๋ ชั่วครู๋
๑๑.	หมา ใ้ตูป
๑๒.	ประทับตรา
๑๓.	ไบซ์ซี่	ไบซ์ซี่
๑๔.	โรงพยาบาล
๑๕.	ศิระ	หัว กบาล
๑๖.	ไบร์รอง	ไบร์รอง
๑๗.	อย่างไร
๑๘.	คนรัก	แฟน
๑๙.	รถจักรยานยนต์
๒๐.	อย่างนั้น อย่างนี้ อย่างไม่

กิจกรรมที่ ๑.๒

ให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังต่อไปนี้ แล้วเลือกคำที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์ โดยคำใดที่ยังไม่ได้ประกอบให้เป็นคำราชาศัพท์จะต้องประกอบให้ถูกต้อง (สามารถใช้คำซ้ำได้)

(ท ๔.๑ ม.๔-๖/๓)

คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑๕	

ให้	เมตตา	พระกรุณา	ประทับ
ลง	ร่วมฟัง	ให้โอกาส	รูปถ่าย
เสด็จ	ไปแทน	ให้รางวัล	โอวาท
มอบ	ปราศรัย	โปรด	ถวาย
เยี่ยม	รูปวาด	เข้าพบเพื่อลา	ไปเป็นประธาน

- พิธี.....ปฏิญญาบัตรปีนี้ ทุกสถาบันได้มีกำหนดการให้มหามงกุฎรับพระราชทานจาก.....แทน ทั้งนี้ด้วยถือว่าได้เคยรับ.....มาครั้งหนึ่งแล้วในระดับปริญญาตรี อย่างไรก็ตามบัณฑิตทุกระดับก็จะได้รับ.....พร้อมกันซึ่งก็นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณยิ่งที่.....ดังกล่าว
- พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภาฯ.....ไป.....และพระราชทานถุงยังชีพแก่ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากอุทกภัย
- วันนี้ เวลา ๑๕.๐๕ น. สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.....ณ อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต.....เอกอัครราชทูตอานาจักรเนเธอร์แลนด์ประจำประเทศไทย.....ในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่
- สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.....ในพิธีเปิดและ.....การบรรยายในโครงการทางวิชาการนานาชาติสันสกฤตในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- พระเจ้าวรวงศ์เธอฯ กรมหมื่นสุทธนารีนาถ.....แก่ผู้ชนะการประกวดการเขียนเรียงความ

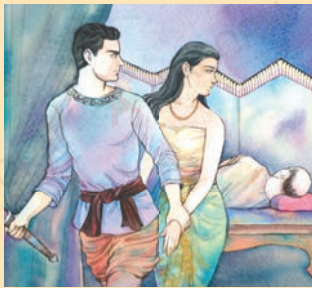
ตอนที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

วรรณคดีและวรรณกรรม

การอ่านวรรณคดีเป็นการทำความเข้าใจบทประพันธ์ให้ถ่องแท้และใช้จินตภาพสร้างอารมณ์ เพื่อจะได้เข้าถึงสารที่กวีต้องการสื่อ ผู้อ่านต้องใช้วิจารณญาณในการอ่านแล้วนำไปคิด ใช้สติปัญญาถ่วงถ่วงคุณค่าทางอารมณ์และคุณค่าทางความคิด จนถึงขั้นวิจักขณ์วรรณคดี คือ เกิดความเข้าใจแจ่มแจ้ง ตระหนักในคุณค่าทั้งด้านวรรณศิลป์และคุณค่าด้านสังคม เกิดความรู้สึกหวงแหนและต้องรักษาให้เป็นสมบัติของชาติสืบต่อไป

สำหรับวรรณคดีและวรรณกรรมที่คัดเลือกให้นำมาศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีทั้งหมด ๖ เรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่องมีลักษณะและเนื้อหาโดยสรุป ดังนี้

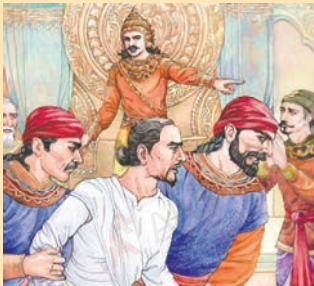
เรื่องที่ ๑ เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา เป็นวรรณคดีไทยเรื่องเอกและเป็นที่ยอมรับในหมู่นักวรรณคดีไทยทั่วไป เป็นเลิศทั้งเนื้อเรื่องและกระบวนกลอน สะท้อนให้เห็นภาพของสังคมไทยในสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์อย่างเด่นชัด ด้วยสาเหตุนี้จึงได้รับยกย่องจากวรรณคดีสโมสรให้เป็นยอดของวรรณคดีประเภทกลอนเสภา วรรณคดีเรื่องนี้มีผู้แต่งหลายท่าน ในปลายสมัยอยุธยาและในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ส่วนหนึ่งที่ไพเราะที่สุดอยู่ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทว่าเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกานี้ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง

เรื่องที่ ๒ สามก๊ก ตอน กวนอูไปรับราชการกับโจโฉ สามก๊ก ตอน กวนอูไปรับราชการกับโจโฉ เป็นวรรณคดีแปลที่เจ้าพระยาพระคลัง (หน) เป็นผู้อำนวยการแปลมาจากพงศาวดารจีน มีเนื้อหาวาดด้วยเรื่องกลอุบายในการเมืองและการศึกสงคราม วรรณคดีเรื่องนี้มีลักษณะเป็นความเรียงร้อยแก้ว โดยแปลจากภาษาจีนมาเป็นภาษาไทยแล้วเรียบเรียงใหม่ ใช้ประโยคกะทัดรัด ไม่มีศัพท์ยาก ภาษาไม่ซับซ้อน ใช้พรรณนาโวหารที่ให้ภาพเด่นชัดและอุปมาโวหารที่แสดงความเปรียบลึกซึ้งคมคาย ด้วยคุณค่าหลากหลายประการดังที่ได้กล่าวมานี้ สามก๊กจึงได้รับยกย่องจากวรรณคดีสโมสรให้เป็นยอดของความเรียงประเภทนิทาน

เรื่องที่ ๓ กาพย์เห่เรือ กาพย์เห่เรือ เป็นวรรณคดีสมัยอยุธยาตอนปลาย ประพันธ์โดยเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร มีจุดประสงค์ในการแต่ง คือ เพื่อใช้ให้เรือเล่นในคราวตามเสด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศไปนมัสการพระพุทธบาทที่จังหวัดสระบุรี เนื้อหาว่าด้วยการชมกระบวนเรือ ชมปลา ชมไม้ ชมนก และบทเห่ครวญตามลำดับ โดยกวีเลือกใช้การพรรณนาทำนองนิราศ คือ การคร่ำครวญอาลัยถึงนางอันเป็นที่รัก

เรื่องที่ ๔ สามัคคีเภทคำฉันท์ สามัคคีเภทคำฉันท์ คำว่า “สามัคคีเภท” เป็นคำสมาส มาจากคำ “สามัคคี” และคำ “เภท” ที่แปลว่า แยกหรือหัก รวมแล้วมีความหมายว่า การแตกความสามัคคี ซึ่งผู้แต่งคือ นายขิต บุรทัต แต่งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของความสามัคคี เนื่องด้วยขณะนั้นเกิดวิกฤตการณ์บ้านเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งกวีแต่งโดยใช้ฉันท์ชนิดต่างๆ มาแต่งสลับกันอย่างไพเราะ และเหมาะสมกับเนื้อความ

เรื่องที่ ๕ ไตรภูมิพระร่วง ตอน มนุสสภูมิ ไตรภูมิพระร่วง ตอน มนุสสภูมิ เป็นวรรณคดีไทยสมัยสุโขทัย บทพระราชนิพนธ์ในพระมหาธรรมราชาที่ ๑ แต่งขึ้นเพื่อใช้เทศนาแก่พระมารดา โดยทรงเรียบเรียงเป็นร้อยแก้ว ซึ่งมีทั้งเทศนาโวหาร พรรณนาโวหาร และบรรยายโวหาร โดยเฉพาะบรรยายโวหารที่กวีเลือกใช้ถ้อยคำที่มีความหมายแจ่มแจ้งทำให้อ่านเห็นภาพชัดเจน และสามารถโน้มน้าวให้อ่านคล้อยตามเรื่องได้

เรื่องที่ ๖ ขัตติยพันธกรณี ขัตติยพันธกรณี เป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และบทพระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ที่ทรงแต่งได้ต่อกันจากสาเหตุที่รัชกาลที่ ๕ ทรงกลัดกลุ้มพระทัยเกี่ยวกับปัญหาบ้านเมืองในวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพจึงทรงถวายกำลังพระทัย อันทำให้รัชกาลที่ ๕ ทรงมีพลังที่จะแก้ไขปัญหาและทำให้บ้านเมืองรอดพ้นวิกฤตครั้งนั้นมาได้

กิจกรรมที่ ๑.๑

ให้นักเรียนนำชื่อตัวละครที่กำหนดให้ไปใส่ในแผนผังตัวละครให้ถูกต้อง
ตรงตามลำดับเครือญาติและเนื้อหาจากวรรณคดีเรื่อง ขุนช้างขุนแผน
(ท ๕.๑ ม.๔-๖/๑)

คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑๐	

นางทองประศรี	นางลาวทอง	พลายชุมพล	พลายแก้ว	พลายเพชร
พलयาม	พलयง	นางศรีประจัน	ขุนศรีวิชัย	ขุนช้าง

แผนผังตัวละคร
จากวรรณคดีเรื่อง ขุนช้างขุนแผน

